

БОГ НА СВАТБА

от Радостин Марчев

(серия Богът, Когото не познаваме)

проповядвана във Втора Евангелска Баптистка Църква

Варна, 3.08.2014

Чувал съм да казват, че Бог е убиец на радостта. Много хора смятат, че да бъдеш християнин означава да се откажеш от много неща, които са „солта на живота.“ И понякога за съжаление самите християни дават основание хората да мислят така.

Затова днес аз искам да прочетем един странен текст, върху който обикновено не говорим в църква, а когато го четем в къщи го подминаваме бързо защото не знаем какво да правим с него.

Йоан 2:1-11: *На третия ден имаше сватба в Кана галилейска и Исусовата майка беше там. И Исус и учениците Му бяха поканени на сватбата. И когато се свърши виното, майката на Исуса Му казва: Вино нямат. А Исус ѝ казва: Какво има между Мене и тебе жено? часът Ми още не е дошъл. Майка Му казва на слугите: Каквото ви рече, сторете. А там имаше шест каменни делви, поставени по обичая на юдейското очищение, които побираха по две или три мери. Исус им казва: Напълнете делвите с вода. И напълниха ги до горе. Тогава им казва: Налейте сега та занесете на настойника на угощението. И те занесоха. И когато настойникът на угощението вкуси от водата, сега превърната на вино, и не знаеше откъде беше, (но слугите, които бяха налили водата знаеха), настойникът на угощението повика младоженеца и му каза: Всеки човек слага първо доброто вино, и по-долното след като се*

понапийт; ти си задържал доброто вино до сега. Това извърши Исус в Кана галилейска като начало на знаменията Си, и яви славата Си; и учениците Му повярваха в Него.

Ние всички сме чували, че понеже Исус е отишъл на сватба Той благославя брака между мъжът и жената. Това е така и ние си го напомним на всяка брачна церемония. Но аз се чудя дали някой от вас се е опитвал да си представи образно тази история? Как ли е протекла сватбата? И как ли се е държал Исус? Аз не зная дали евреите са имали обичай да танцуват на такова събитие нито как са танцували, но понякога се чудя дали Исус е изиграл един танц с булката^[1]? На някои да си задаваме такива въпроси може би звучи почти богохулно.

Аз повярвах доста млад когато бях тинейджър. Скоро след това някои християни ми обясниха, че трябва да престана да танцувам понеже танците са неприлични и това не е добро пред Бога. Не бях голям танцьор, но те все пак ме предупредиха за всеки случай.

Спомням си един как един от моите преподаватели по богословие, израснал в подобна среда разказваше, че танцувал първият си танц с дъщеря си на нейната сватба: “Зная, че няма нищо лошо да танцувам с дъщеря си на нейната сватба, но цял живот са ми казвали, че танците са лоши и през цялото време се чувствах много неудобно,” сподели той.

Чудя се дали наистина е странно, че понякога когато гледат християните хората си мислят, че Бог е убиец на радостта?

Но даже да оставим настрана танците самата история, която разказва Йоан продължава да е много интересна. Виното на сватбата свършва. В еврейската култура да се случи това е голям срам. Майката на Исус съжалява човека и се обръща за помощ към Сина Си. Нямам представа какво е очаквала тя да направи Христос, но ето какво прави Той.

А там имаше шест каменни делви, поставени по обичая на юдейското очищение. Йоан е много конкретен за техните размери: те побираха по две или три мери.

Мерата не е българска мерителна единица затова сигурно повечето от вас не знаят каква е тяхната равностойност. Но ако си мислите за нещо от рода на 2-3 литра, с които да се закърпи положението много бъркате. Еквивалента е между 75 и 115 литра.

Сега вижте следващия стих 7: *„Исус им казва: Напълнете делвите с вода. И напълниха ги до горе.”*

Ние знаем продължението. Исус превръща водата във вино. Между 75 и 115 литра вино. Това е момента, от който ние вече не знаем какво да правим с тази история. Познавам християни, които бихме се възмутили и вместо да превърнат водата във вино щяхме още в началото на сватбата да превърнат виното в лимонада.

Аз разбирам защо някои християни реагират по този начин. Пиянството и злоупотребата с алкохол е един ужасен порок, който много лесно може да съсипе семейството и живота на един човек. При това алкохолизмът се среща също толкова често днес колкото и в древността, достъпът до алкохол е много по-лесен и разнообразието по-голямо, а статистиката за неговата употреба сред младите хора в нашата страна не е никак насърчителна.

Освен това когато четем този текст от евангелието е важно да разберем какво наистина казва той. Когато в Ориента има сватба там не се канят само най-близките хора – често идва цялото селище. И докато сватбите при нас траят по няколко часа в Израел празненството понякога

продължавало няколко дена. Исус не приканва хората да злоупотребят с алкохол. Той просто отговаря на голямата нужда с необходимото количество, за да спаси честта на човека.

Много християни, които виждат колко страшна е злоупотребата с алкохол и колко лоши могат да бъдат последствията решават, че единственото правилно решение е да бъдат пълни въздържатели. Организацията на анонимните алкохолици и първите въздържателни дружества в България са били създадени от евангелски християни. Аз разбирам и уважавам подобно решение.

Това, с което не мога да се съглася е, че Бог приема единствено въздържатели и очаква всички християни да бъдат такива. И тази история ни казва, че Исус също не смята така.

Аз не съм израснал в християнско семейство. И макар че повярвах доста рано съм правил доста неща, с които не се гордея. Когато се обърнах към Христос аз не станах въздържател, но вече повече от 20 години не е имало дори един единствен случай в който да прекаля с алкохол.

Знаете ли, на този свят няма нищо, с което човек да не може да злоупотреби. Има музика, която е по-добре да не слушаме, но това не означава, че не трябва да слушаме никаква музика. Има филми, които е по-добре очите ни да не виждат, но това не означава, че трябва да отхвърлим изкуството. Храната поддържа живота ни, но в количества по-големи от необходимите става вредна. Това не означава, че трябва да престанем да се храним. Има книги, които е по-добре да не четем, но това не означава, че трябва да си останем неграмотни и да не четем нищо. Знаете ли, дори молитвата може да ни навреди ако заради нея пренебрегваме останалите си отговорности, които имаме. Но това не означава, че трябва да спрем да се молим.

Един от начините, по които хората често се опитват да се справят със своите проблеми е като създадат система от правила. При правилата нещата са описани – когато се случи това прилагаш правило 1, когато стане нещо друго – другото правило. Знаеш кога и какво да правиш или да не правиш. И когато проблемите откажат да се разрешат хората измислят още и още правила.

Зад тази склонност към правила и законничество често се крие едно погрешно разбиране за Бога. Има хора, които виждат Бога като небесен законодател, който първо спуска един огромен списък с правила и след това като съдия, който претегля доброто и злото, което правим. Ако доброто е повече Той ни благославя, ние сме здрави и живота ни върви добре. Ако обаче не успеем да спазим правилата тогава ни се случват лоши неща. Сякаш правим сделка с Бога – ако изпълним нашата част от договора Той ще ни плати с добри неща, които искаме да имаме ако не – тежко ни.

От такъв Бог можем да се страхуваме, но трудно можем да Го обичаме. Такъв Бог наистина е небесният убиец на радостта. Но този бог не е Богът на Библията и на християнската вяра.

Бог ни е създал за радост и някъде дълбоко в себе си ние знаем, че това е така. В живота на всеки от нас има много грозни и отблъскващи неща – лоши взаимоотношения, разбити бракове, загуба на близък човек, предателство на приятел, хора на властови позиции, които използват всички под тях за собствена облага. На някои хора в някои места по света се случват и много по-лоши неща от тези. Но въпреки всичко това в нас продължава да живее надежда, усещане за красота, справедливост и морални ценности. Преди години Марая Кери и Уитни Хюстън изпяха в дует една песен, която стана хит и беше саундтрак на филма „Принца на Египет.” Един ред от нея казва: „Макар надеждата да е крехка не е лесно да я убиеш.”

Понякога тези неща могат да изглеждат съвсем не на място, но въпреки това те отказват да умрат. И ако някой човек все пак ги изгуби и се превърне в циник на всички е ясно, че той е изгубил нещо много, много човешко. В обстоятелствата, в които живеем това може да изглежда най-логичното поведение, но дълбоко в себе си ние знаем, че има още нещо, че сме създадени за един по-различен живот.

Тук някой ще попита: А какво ще кажеш за всичкото зло, болка и несправедливост на света? Как тя се съвместява с всичко това?

Това е вероятно най-трудният въпрос за християнството и аз ви предлагам да не се опитвате да давате прости отговори понеже такива не съществуват. К. С. Луис е написал една прекрасна, макар и нелепа, книга по темата наречена „[Проблемът болка](#)” и ако някой желае може да се обърне към нея.

Днес аз няма да се опитвам да дам отговор на въпроса за страданието, но искам да обърна внимание на обратната му страна. Понякога виждайки злото и страданието в света хората са твърде готови да кажат: Няма Бог или Бог не е добър. Но колко от тези хора биха използвали наличието на удоволствие като доказателство за Божията доброта? Защото в нашия свят съществуват удоволствия в огромни количества и те ни срещат на всяка крачка. Храната е вкусна. Гледката на изгрева сред красива природа може да ни спре дъха. Секса не просто води до възпроизвеждане, но носи и удоволствие. Няма причина да е така, но е така[2].

През 1999 г. филмът „Американски прелести” печели 5 награди Оскар. В самият му край един от главните герои казва: „Има толкова много красота в света. Понякога ми се струва, че я виждам цялата и чувствам, че сърцето ми ще се пръсне понеже не може да я понесе.”

Ако страданието е доказателство за това, че няма Бог или че Бог не е добър за какво са доказателство радостта, красотата и удоволствието в света?

Нашият свят е пълен с прекрасни и ужасни неща. Бог е създал всичко добро, но греха носи болка и развала във всяка област. Как ние като християни трябва да живеем с тези 2 противоположни реалности? Нека да предложим 4 неща:

1. Всичко, което Бог е създал е добро. Това е една от основните идеи, която стои в самото начало на нашите Библии и е основополагаща за голяма част от всичко, което четем по-нататък. Битие 1 гл. описва как Бог създава всичко, което съществува. И след всеки творчески акт каза, че създаденото е „добро” докато накрая стигнем до момента, в който Бог оглежда всичко, което е направил и то не е само „добро,” но „много добро.” Ние сме поставени в един добър свят и можем да се радваме и наслаждаваме на творението. Това е Божият подарък за нас. Когато едно дете получи подарък от баща си неговата първа мисъл не е: „Какво не трябва да правя с него?” То отваря уста и вика с всички сили от радост. Всеки ден и всичко в него е един подарък от Бога за нас и ние трябва да се научим да му се радваме. И ние можем да бъдем сигурни, че нашата радост носи радост и на Бога.

2. Ние сме така създадени, че можем да живеем истински пълноценен живот единствено ако имаме връзка с нашия Създател. Августин казва: „Ти си ни създал за Себе Си и неспокойно е сърцето ни докато не намери в Тебе покой[3].” Без Бога самата наша човечност се изкривява и деформира. Ако живеем без Бога или във вражда с Бога ние никога не можем да живеем истински пълноценно дори да не разбираме и да не усещаме това.

Ние всички познаваме израза “сродна душа.” Той означава човек, който те допълва по уникален начин и заедно с който живота изглежда много по-красив, интересен и стойностен. Сродната душа сякаш е тази част от теб, за която винаги си копнял, но дори не си подозирал че липсва. Можем да кажем същото за Бога, само че в много по-голяма степен и на по-високо ниво.

Бог не е просто неодушевена сила там някъде. Бог е личност, с която може да се общува. И когато срещнем Бога ние откриваме, че Той не е Бог на страха и закона, а Бог на радостта. Ако отворите библията ще видите, че живота на вярващия се свързва именно с радост.

Гал. 5:22-23 описва плода на Св. Дух като *радост*.

1 Петър 1:8 *Като вярвате в Христос, без сега да Го виждате, радвайте се с неизказана и преславна радост,*

Павел пише от затвора във Филипи: *Радвайте се всякога в Господа; пак ще кажа: Радвайте се.* (Фил. 4:4)

Пс. 32:11 *Веселете се в Господа и радвайте се, праведници, И викайте с радост всички, които сте с право сърце.*

Пс. 16:11 *Пред Твоето присъствие има пълнота от радост, Отдясно на Тебе-всякога веселие.*

Не казвам, че ако сме християни ще имаме лесен и приятен живот или че няма да познаваме зло и скръб. Ние живеем в един паднал свят, в който тези неща са реалност за всеки човек. Но като християни ние винаги имаме надежда и един вътрешен източник на радост, който стои над обстоятелствата. И само ако е с Бога човек може истински да се радва на света и на всичко в него. Ние просто сме създадени по този начин. Затова да дойдеш при Бога означава да направиш крачка към най-истинската радост, която съществува. Не мога да ви убедя в това. Не мога да го докажа емпирично. Аз мога единствено да ви покая: Вкусете и вижте.

3. С всяко добро нещо, което Бог е създал може да се злоупотреби. Името, което християните са дали на това е грях. Но резултатът не вреди на Бога, а на нас самите. Ние сами разрушаваме собственият си живот, живота на другите хора около нас и цялото Божието творение. Някой беше казал, че ние приличаме на безразсъдни и зли деца, които са пуснати в райска градина въоръжени с пушки, капани и отрова и бавно, но сигурно я превръщат в пустиня (Д. Даръл).

Разбира се, ние трябва да имаме някакви правила и граници, които ни помагат да се ориентираме в това кое е добро и кое е зло. Но човешкият проблем не се лекува с повече и повече правила понеже той е свързан най-вече с нашето сърце. СЗ е много ясен: „Сърцето на човека е измамливо повече от всичко друго и страшно болно; кой може да го познае?” в НЗ Исус обяснява какво означава това: „Отвътре, от сърцето на човеците, излизат зли помисли, блудства, кражби, убийства прелюбодейства, користолобие, нечестие, коварство, сладострастие, лукаво око, хулени, гордост, безумство. Всички тия зли неща излизат отвътре и оскверняват човека.”

Нека да кажа малко повече за това. Християнството казва, че всеки човек е заразен с една болест, която ние наричаме грях и която ни кара да вършим лоши неща. Ние не само сме грешници защото грешим ние също така и грешим защото сме грешници. Цялата история на човечеството ясно показва, че хората злоупотребяват с всяко нещо, което им е било дадено. И решението не е в по-добро образование, или по-съвършена политическа система, или в нови

морални теории, или в повече забрани. Тези неща могат донякъде да лекуват симптомите, но не решават истинският проблем, който е вътре в нас. Това, от което имаме нужда е тази болест да бъде излекувана или ако искате да го кажем по друг начин сърцето да бъде променено.

Християнството не е просто едно морално учение, което насърчава хората да бъдат добри. Един човек наскоро беше казал много точно: „Ако не можеш да покажеш разликата между религията и евангелието хората ще бъркат морала с промененото сърце.” (Тимъти Келър). Благата вест е, че обръщайки се към Бога, Който ни се е открил в Исус Христос нашето сърце може да бъде променено. Християните наричат това новорождение – едно събитие, при което човек е променен и започва да мисли, да чувства и да живее по нов начин. В основата на тази промяна е Божието действие, не нашите усилия. Разбира се, след това от нас се изискват усилия, но те са следствие, а не причина за промяната.

4. Бог ни дава една голяма свобода, но християните имат различни граници за нещата, които си позволяват да правят и от които се въздържат. Тук аз не говоря за морални въпроси, но за някои други неща. Какво да правим с тази различна свобода и различна съвест, която християните имат? Новия Завет ни дава 3 насоки, според които да действаме. (а) Ако не става дума за явно морални въпроси трябва да приемаме слабите хора с по-чувствителна съвест, да не ги насилваме и да внимаваме да не ги съблазним (б) Тези, които имат по-слаба съвест трябва от своя страна да внимават да не обвиняват другите, които си позволяват неща, с които самите те не се чувстват удобно. (в) На тези, които се опитват да превърнат християнството в законничество управлявано от безкрайни списъци с правила (често представяйки въпроси, които не са морални като такива) се налага да се съпротивим. Ние трябва да ги обичаме, но да сме твърди и да не допуснем те да ни заробят и да ограбят радостта, която Бог ни дава.

На сватбата Исус превърна водата на юдаизма във виното на християнството^[4]. Но НЗ говори за една друга сватба – сватбата на Самият Христос с Неговата невеста. Ако някой се чуди коя е тази невеста – това е църквата. Бог става човек и толкова силно обвързва Себе Си с нас, че говори за това единение, което ще продължава през цялата вечност като за сватба. На сватбата в Кана Галилейска Исус превърна водата във вино и даде на хората да пият. На Тайната вечеря Той даде на учениците Си не вода превърната във вино, а Собствената Си кръв, която проля за тях. Оттогава Църквата възпоменава това. Докато чакаме Неговото видимо завръщане ние сме поканени на обща трапеза с нашия Господ, на която Той Сам ни поднася чаша пълна с Неговата любов.

Днес аз искам да те попитам: Познаваш ли този Бог? Не Бога на закона, а Бога на любовта и на радостта, Богът Който плати за теб толкова скъпа цена? Ако Го познаваш вземи Неговото тяло и кръв, приеми Неговото благословение и след това излез, живей и Му служи с радост и с тази радост бъде свидетел за Него.

^[1] Идеята за този въпрос ми беше подсказана от Макс Мукадо, Парчета живот.

^[2] Идеята е развита от Филип Янси в Soul Survivor: How Thirteen Unlikely Mentors Helped My Faith Survive the Church, WaterBrook Press, 2003

^[3] Аврелий Августин, Изповеди

^[4] Виж Leon Morris, The Gospel According to John (The New International Commentary on the New Testament), Wm. B. Eerdmans Publishing; Revised edition, 2011

